

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Alexandra Šímy a soudců JUDr. Vladimíry Ladmanové a Mgr. Miroslava Hromady, Ph. D., v právní věci oprávněné: **CASPER CONSULTING a.s., IČ 63980401**, se sídlem Praha 1, Olivova 2096/4, zast. Mgr. Soňou Bernardovou, advokátkou v Brně, Koliště 55, proti povinné: **J. Č., nar. [redacted]**, bytem [redacted], zast. JUDr. Janem Vondráčkem, advokátem v Praze 5, Zbraslavské nám. 458, **o exekuci pro 12.100.057,- Kč s přísl.**, o zastavení exekuce, o odvolání oprávněné proti usnesení Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 2.4.2014 č.j. 27 Nc 2876/2008-140,

takto:

Usnesení soudu I. stupně s e p o t v r z u j e .

Odůvodnění

Soud I. stupně napadeným usnesením částečně zastavil exekuci nařízenou rozhodnutím téhož soudu z 4.7.2008, a to dle § 268 odst. 1 písm. h) o.s.ř. v částce 7.154.683,- Kč. Uvedl v podstatě, že titulem pro exekuci je vykonatelné rozhodnutí Krajského soudu v Plzni č.j. 25 Co 300/2004-145, jímž byla povinné uložena povinnost zaplatit oprávněné 12.100.057,- Kč s tím, že oprávněná je oprávněna domáhat se uspokojení této pohledávky do výše ceny majetku nabytého povinnou v rámci dědictvého řízení po zůstaviteli Ing. V. Č. Zůstavitel měl více dluhů, jejich celková výše zjištěná v dědictvého řízení převyšuje hodnotu aktiv, dědictví je tedy předluženo, přičemž dle § 470 odst. 1 ObčZ. 1964 dědic odpovídá do výše ceny nabytého dědictví za přiměřené náklady spojené s pohřbem zůstavitele a za zůstavitelovy dluhy, které na něj přešly zůstavitelovou smrtí. Bylo tedy třeba zabývat se rozsahem odpovědnosti povinného jakožto jediné dědičky, v nynějším řízení o částečné zastavení exekuce. Soud při zkoumání této otázky postupoval dle § 175v odst. 2 písm. e), f) o.s.ř. a vycházel z toho, že pohledávka oprávněné je tzv. ostatní pohledávka a výpočtem po zohlednění přednostních pohledávek a dalších přihlášených pohledávek ve stejném pořadí dospěl k závěru, že povinná odpovídá za dluh zůstavitele vůči oprávněné v poměrné výši 59,79 %, tj. částkou 4.945.374,- Kč. Ve zbývající částce, tedy 7.154.683,- Kč bylo tedy třeba exekuci jako nepřipustnou zastavit. V dědictvého řízení po uvedeném zůstaviteli nedošlo k dohodě o přenechání předluženého dědictví věřitelům ani nebyla nařízena likvidace předluženého dědictví. Nastupuje tak režim předvídaný v § 471 odst. 2 ObčZ. 1964 a dědic je povinen plnit dluhy zůstavitele v režimu likvidace dědictví dle § 175t a násl. o.s.ř. Za právně významnou považoval soud I. stupně otázku, zda a v jaké výši povinná v rámci poměrného uspokojení již ostatní řádně přihlášené věřitele fakticky uspokojila. Dovedl, že pro případ uspokojení těchto věřitelů a tím vyčerpání celé hodnoty nabytého dědictví by se povinná zbavila povinnosti plnit pohledávku oprávněné. V daném případě však povinná uspokojila částečně jen některé z přihlášených věřitelů, a to částkou 516.306,92 Kč. Z tohoto důvodu se dostává též na oprávněnou a nebylo třeba exekuci zastavit jako nepřipustnou v celém rozsahu.

Postupoval tedy tak, že od zjištěných aktiv dědictví, včetně hodnot projednaných dodatečně, odečetl povinnost zaplatit dávky pojistného a daní, dovodil, že zbývá částka 8.271.240,- Kč a z této částky je třeba ostatní pohledávky, tj. pohledávky přihlášené v rámci konvokace i pohledávku oprávněné uspokojit poměrně.

Ve včasném odvolání oprávněná uvedla, že rozhodnutí soudu I. stupně je nesprávné a je výsledkem neúplných skutkových zjištění. Exekuce byla nařízena usnesením ze dne 4.7.2008, a jak vyplývá z odůvodnění exekučního titulu, právní předchůdce oprávněné uplatnil vůči povinné jako dědičce nárok na zaplacení pohledávky za dlužníkem Ing. V. Č. s tím, že obecná cena majetku zůstavitele byla v dědickém řízení zjištěna v hodnotě 12.100.057,- Kč a povinná tedy za pohledávku odpovídá do výše této ceny majetku. Odvolací soud v nalézacím řízení v rozsudku č.j. 25 Co 300/2004 – 145 upozornil, že nárok věřitele na zaplacení trvá, nezanikl, a riziko pro oprávněného může spočívat v tom, že předmět dědictví bude vyčerpán uspokojením pohledávek, které byly přihlášeny do dědického řízení. Nároku oprávněné by se tedy mohla povinná bránit pouze tvrzením, že hodnotu dědictví již vyčerpala uspokojením pohledávek jiných věřitelů, přičemž uspokojením se rozumí uhrazení pohledávek. Soud I. stupně toto však nezohlednil, nezkoumal, zda hodnota dědictví, které povinná nabyla, již byla vyčerpána uspokojením pohledávek věřitelů, které byly v dědickém řízení přihlášeny. Pohledávka oprávněné stojí mimo pohledávky přihlášených v rámci konvokace věřitelů a pro takovou pohledávku stanoví zákon uspokojení v takovém rozsahu, v jakém nebude vyčerpána hodnota zůstavitelova majetku. Stranou tedy stojí i to, v jakém poměru jsou či mají být uspokojovány pohledávky tzv. konvokovaných věřitelů. Pro nekonvokovaného věřitele je rozhodující pouze míra uspokojení jiných pohledávek, nikoliv jejich poměr ve vztahu k jeho pohledávce. Oprávněná má tedy právo uspokojit svoji pohledávku v rozsahu, ve kterém zůstane hodnota dědictví nevyčerpána. Jde přitom o otázku faktického uspokojení jednotlivých konvokovaných věřitelů a o vyčerpání hodnoty dědictví lze mluvit pouze, pokud k němu dojde fakticky, tedy povinná skutečně pohledávky konvokovaných věřitelů uspokojí. Oprávněná má za to, že některé pohledávky, které byly uplatňovány v dědickém řízení, jsou již promlčeny a nebude na místě jejich uspokojení. V rozsahu, ve kterém tyto pohledávky nebyly a nemohou být uspokojeny, má tedy oprávněná právo na úhradu své pohledávky. Protože povinná se omezila pouze na tvrzení o tom, že uhradila pohledávky přednostní, tj. částku 516.306,92 Kč, zbývá pro oprávněnou nevyčerpaná částka 11.731.314,08 Kč. Domáhala se proto, aby odvolací soud napadené usnesení změnil tak, že se exekuce nezastavuje případně, aby napadené usnesení zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Povinná ve vyjádření k odvolání uvedla, že skutečnost, že o pohledávce oprávněné bylo rozhodnuto v samostatném nalézacím řízení, nemůže mít žádný vliv na skutečnost, že jde o pohledávku, která je součástí dědictví po zůstaviteli Ing. V. Č. a za dluhy tohoto zůstavitele odpovídá povinná jen do výše ceny nabytého dědictví. Odpovídá takto nejen za dluh vůči oprávněné, nýbrž za všechny dluhy zůstavitele. Při tom povinná musí postupovat dle zásad poměrného uspokojení věřitelů tak, jak to stanoví zákon. Pokud jde o oprávněnou jakožto nekonvokovanou věřitelku, i dle přesvědčení povinné nelze účinky konvokace vázat až na okamžik reálného uspokojení přihlášených věřitelů, tedy faktického uhrazení jejich pohledávek, ale již na okamžik vzniku povinnosti dědice tyto věřitele uspokojit. Převyšuje-li suma přihlášených pohledávek cenu dědicem nabytého dědictví, nelze dle přesvědčení povinné po dědici požadovat, aby – nehledě na přihlášené věřitele – uspokojil věřitele nepřihlášené, a to navíc v plné výši. Má-li být pohledávka oprávněné uspokojena, pak jediné poměrně. Dále povinná souhlasila s názorem soudu I. stupně o tom, že v režimu

poměrného uspokojování věřitelů zůstavitele není důvodu se zabývat otázkou, zda ostatní věřitelé vůči povinné své pohledávky uplatňují a zda se tak děje nad hodnotu nabytého dědictví nebo zda tato hodnota alespoň v rozsahu připadajícím na ostatní věřitele byla již konzumována. Dle názoru povinné není také relevantní vznesená domněnka o promlčení pohledávek přihlášených věřitelů. Navrhla proto, aby odvolací soud napadené usnesení potvrdil.

Odvolací soud napadené usnesení přezkoumal a dospěl k závěru, že odvolání oprávněné není důvodné.

Skutkový stav věci je zřejmý, po právní stránce jde o posouzení, zda a v jakém rozsahu odpovídá dědička, která dědictví neodmítla, ani nebyla uzavřena dohoda o přenechání dědictví k úhradě dluhů za dluh zůstavitele – dlužníka. Titul pro nařízení exekuce ukládá povinné zaplatit oprávněné 12.100.057,- Kč s tím, že oprávněná je oprávněna domáhat se uspokojení pohledávky jen do výše ceny nabytého dědictví. Nesporné také je, že v rámci dědického řízení po původním dlužníkovi došlo usnesením ze dne 7.9.1998 (rozhodnutí Okresního soudu v Karlových Varech č.j. 6 D 898/98-77) ke konvokaci věřitelů, věřitelé byli tedy vyzváni, aby do jednoho měsíce od vyhlášení usnesení oznámili soudnímu komisaři své pohledávky s tím, že po uplynutí této lhůty již dědici neodpovídají nepřihlášeným věřitelům, pokud uspokojením ostatních pohledávek bude vyčerpána hodnota dědictví. Oprávněná, resp. její právní předchůdce se se svojí pohledávkou do dědictví nepřihlásil. Tato pohledávka vznikla na základě smlouvy o úvěru ze dne 18.12.1995 uzavřenou mezi Investiční a poštovní bankou a Ing. V. Č. a lhůta splatnosti byla sjednána do 18.12.1998. Ing. V. Č. zemřel 26.7.1998.

Po právní stránce soud I. stupně správně vycházel z ustanovení občanského soudního řádu ve znění účinném do 31.12.2013 vzhledem k datu úmrtí dlužníka (26.7.1998). Správně také odkázal na zákonná ustanovení, z nichž vycházel, zejména § 470 ObčZ. 1964 a § 175t a 175v o.s.ř. v rozhodném znění.

Platí tedy, že nepřihlášená pohledávka v rámci konvokace v dědickém řízení nemá za následek zánik nároku věřitele, věřitel se ale vystavuje riziku, že nedojde k uspokojení jeho nároku, pokud předmět dědictví bude uspokojením přihlášených pohledávek vyčerpán. Právo nepřihlášeného věřitele na zaplacení pohledávky tedy trvá s tím, že s ohledem na horší pořadí nemusí být uspokojeno. Pohledávka oprávněné, resp. původně její právní předchůdkyně existovala již ke dni úmrtí původního dlužníka (26.7.1998) a není významné, že dluh se stal splatným až po smrti dlužníka (splatnost ke dni 18.12.1998).

Správně také soud I. stupně zohlednil, že po vydání původního rozhodnutí o dědictví, které nabylo právní moci 14.10.1999, byl následně zjištěn a projednán další majetek zůstavitele, a to dle pravomocných rozhodnutí soudu v hodnotách 22.564,- Kč a 125.000,- Kč. Celková cena dědictví, včetně nově vyšlého najevo majetku činí tedy (12.100.057 + 125.000 + 22.564) celkem 12.247.621,- Kč. Soud I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí na str. 5 v odstavci druhém uvedl nesprávně částku 10.247.621,- Kč, jde však pouze o chybu v psaní, nikoli v počtech.

Nadále je ovšem třeba vycházet z toho, že pokud suma soudu oznámených pohledávek převyšuje cenu dědictví, je dědic povinen poměrně uspokojit pohledávky přihlášených věřitelů a v takovém případě neodpovídá věřitelům, kteří své pohledávky včas soudu neoznámili.

Současné není významné, zda přihlášené pohledávky v odpovídající výši dědic skutečně zaplatil. Je proto nadbytečné zabývat se tím, v jakém rozsahu byly pohledávky přihlášených věřitelů fakticky uhrazeny. V případě, že v řízení o dědictví byla provedena tzv. konvokace věřitelů dle § 175n o.s.ř. platí její účinky i mimo rámec dědického řízení. Nepřihlášené pohledávky je proto dědic povinen uspokojit, jen jestliže se již nevyčerpala cena nabytého dědictví ve prospěch těch věřitelů, kteří se v řízení o dědictví přihlásili. V § 175n o.s.ř. použitý pojem „uspokojení“ přihlášených pohledávek ostatních věřitelů je třeba vyložit tak, že se nejedná o reálné uhrazení, tedy faktické zaplacení dluhů přihlášeným věřitelům, povinnost tyto věřitele uspokojit vzniká již tím, že své pohledávky přihlásili. K uspokojení pak může dojít i případně dohodou o splátkách, uznáním závazku, dohodou o prodloužení lhůty k plnění a nesplní-li dědic pohledávky přihlášených věřitelů, za které odpovídá, mohou je vymáhat i v soudním řízení. Jiný výklad by vedl k popření smyslu konvokace věřitelů, jímž není jen ochrana dědiců, ale také ochrana těch věřitelů, kteří byli bdělí a přihlásili se do dědického řízení. Nelze připustit, že by v dědickém řízení pasivní věřitelé měli stejné nebo výhodnější postavení než věřitelé přihlášení.

Jak už bylo uvedeno, obecná cena majetku zůstavitele činí celkem 12.247.621,- Kč, do dědictví byly přihlášeny dluhy 12.314.480,- Kč. To znamená, že pokud oprávněná netvrdí, že rozsah a hodnota zůstavitelova majetku je větší, zbývá na její uspokojení pouze částka 66.859,- Kč. Ve větším rozsahu povinná není právním nástupcem původního dlužníka.

Rozhodnutí soudu I. stupně, který postupoval dle § 268 odst. 1 písm. h) o.s.ř. a na základě návrhu povinné exekuci částečně zastavil jako nepřipustnou co do částky 7.154.683,- Kč, je tedy správný. Odvolací soud proto dle § 219 o.s.ř. toto rozhodnutí potvrdil.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné dle § 237 občanského soudního řádu. Účastník může podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

V Plzni dne 25.08.2014

JUDr. Alexander Šíma, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Hana Fajfrová